

INFORMATIVNI SASTANAK LOGOPEDSKE GRUPE INSTITUTA ZA EKSPERIMENTALNU FONETIKU I PATOLOGIJU GOVORA U BEOGRADU

Sastanak je održan 14. V 1966. godine u prostorijama Srpske akademije nauka. Na njemu su pored saradnika Instituta prisustvovali predstavnici 22 ustanove koje se bave problemima patologije govora, kao što su Viša škola za spremanje specijalnih pedagoga, Neuropsihijatrijska klinika, Zavod za mentalno zdravlje, Klinika za ortopediju vilica i zuba, Savezni zavod za rehabilitaciju invalida, Fonijatrijski centar gradske bolnice Beograd, Fonijatrijski centar klinike za uho, grlo, nos, Zagreb, Zavod za osnovno obrazovanje i obrazovanje nastavnika SRS, Pedagoški zavod grada, Fonijatrijsko-audiološki centar Skoplje, Psihijatrijska klinika Vršac i nekoliko škola sa teritorije Beograda i Zemuna.

Sastanak je otvorio prof. Đ. Kostić, rukovodilac naučno-istraživačkog rada Instituta, upoznavši prisutne sa dvojakom delatnošću logopedске grupe na području patologije govora, praktično-terapeutskom i naučno-istraživačkom. Smisao sastanka bio je u tome da saradnici Instituta iznesu pred stručnu javnost svoj ovogodišnji program rada, da pokrenu diskusiju o njihovoj vrednosti i da izvide mogućnost za saradnju na istraživačkom polju.

Na osnovu najučestalijih govornih poremećaja utvrđenih statističkim putem odabrane su dve najaktuelnije teme: 1. patološka fonetika i 2. lingvistička lezija mucanja. Obe se teme obrađuju u saradnji većeg broja stručnjaka korišćenjem savremenih tehničkih sredstava za analizu govora Institutove laboratorije.

Radovi na patološkoj fonetici započeti su ispitivanjem akustičko-artikulacionih osobina normalnih afrikata. Akustičke karakteristike, tj. njihovo trajanje, frekvencijske osobine, intenzitet i međuglasovne veze proučavane su pomoću spektrografije, dok su pomoću palatografije ispitana njihova artikulaciona područja. Utvrđene su razlike i sličnosti među tim glasovima. Dobi-vene merne vrednosti služile su kao referenca za određivanje stepena patološke distance. Patološki izgovori su sistematizovani po prirodi i stepenu oštećenja. Posebno je obrađen problem akustičke percepcije i nemogućnosti diskriminacije afrikata čija se akustičko-artikulaciona polja donekle poklapaju. Diferencijalnom dijagnostikom razgraničene su dijalektološke promene u izgovoru od patoloških. Izrađena su sistematska metodska uputstva za korekciju akustičke adiskriminacije prethodno proverena u praksi.

Po istom se principu prešlo na obradu ploziva čija ispitivanja su ove godine u toku.

Proučavanju mucanja prišlo se sa više strana.

Izvršena je analiza anamnestičkih i etiopatogenetskih podataka 300 pregledanih pacijenata koje statistički sređene ističu prioritet izvesnih neuroloških faktora u opštoj kliničkoj slici o mucanju.

Pod sindromom lingvističke lezije podrazumeva se mucanje u čijoj osnovi leži zakasneli govorni razvitak i insuficijentna artikulacija. U toku su istraživački radovi kojima je cilj da potvrde hipotetično mišljenje o provokativnom dejstvu jezičke i artikulacione nerazvijenosti na pojavu mucanja u razvojnom periodu kod izvesnog broja slučajeva. To će izučavanje imati i praktični značaj, naročito u smislu preventive.

U okviru simptomatologije mucanja prišlo se i izučavanju telesnih pokreta izraženih kako u govornoj pripremi tako i u toku samog govornog akta. Ispitivanja se rade, između ostalog, i pomoću filma.

U diskusiji koja je nastavljena posle izlaganja programa prisutni su potvrdili aktuelnost i naučnu vrednost tema koje se u Institutu obrađuju. Smatrano je da one imaju i propagandni značaj i da je saradnja, kakvu tim stručnjaka u Institutu postiže između sebe i saradnika grupe za kulturu govora, potrebno proširiti. U izlaganju i diskusiji dodirnete su i druge interesantne teme sa područja patologije govora na čijem bi rešenju trebalo raditi. Institut je obećao da u vidu biltena ili stručnih radova i dalje obaveštava stručnu javnost o rezultatima svoga rada i da stupi u vezu sa svima koji žele saradnju, razmenu stručnog iskustva i mišljenja.

Pošto je logopedija naučna disciplina koja se kod nas tek razvija, korisnost se takvih sastanaka pokazala neophodnom, a inicijativa Instituta topla je pozdravljena.

Dr Spasenija Vladislavljević,

naučni saradnik Instituta za eksperimentalnu fonetiku i patologiju govora — Beograd